

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ И ДРУГИМ ПРАЗНИЦИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Члан 1.

У Закону о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС”, бр. 43/01 и 101/07) у члану 1. став 2. речи: „15. фебруара” замењује се речима: „15. и 16. фебруара”.

Члан 2.

У члану 1а став 1. после речи: „Празник рада” реч: „и” замењује се запетом, а после речи: „Дан победе” додају се речи: „и Дан примирја у Првом светском рату”.

У ставу 2. после речи: „Празник рада – 1. и 2. маја” и запете реч: „а” брише се, а после речи: „Дан победе 9. маја” додају се речи: „а Дан примирја у Првом светском рату 11. новембра”.

Члан 3.

У члану 5. став 1. после речи: „Дан духовности” реч: „и” замењује се запетом, а после речи: „Косовску битку” додају се речи: „и Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату – спомен на 21. октобар 1941. године и крваву јесен 1941. године када су немачке окупационе снаге извршиле масовни ратни злочин над цивилима у Крагујевцу и широм Србије”.

У ставу 2. после речи: „27. јануара” и запете реч: „а” брише се, а после речи: „28. јуна”, додају се запета и речи: „а Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату – 21. октобра”.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење овог закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 14. Устава Републике Србије, којом је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, и празнике Републике Србије.

II. Разлози за доношење и објашњење појединачних решења

Предлогом овог закона предлаже се установљаване новог законског решења према коме би се у Републици Србији државни празник **Сретење – Дан државности Србије**, осим 15. фебруара, празновао и 16. фебруара (члан 1).

Поред тога, предлаже се и да се у Републици Србији празнује и Дан примирја у Првом светском рату – спомен на све невино пострадале у раздобљу између 1914. и 1918. године (члан 2).

Наиме, Први светски рат започео је нападом на Србију од стране Аустроугарске монархије, 28. јула 1914. Прва победа Антанте извојевана је већ на почетку рата, у бици на Церу. Следио је низ крвавих битака у борбама на Дрини, повлачење и велике погибије, да би, у победоносном крешенду, у децембру 1914. године, у историју свих битака ушла Колубарска битка.

Јесен 1915. започела је новим и силнијим нападом против којег није било одбране. Јуришали су српски пукови на неупоредиво јаче од себе. Повлачење ка југу пресекао је нови непријатељ, а онда је остало само једно – сурове планине Албаније и пут ка мору. У снежним наносима, промрзли и гладни, остали су заувек на бројним мртвим стражама српски војници, а преостали су, након надчовечанских мука, превезени бродовима Савезника на Крф. Албанска голгота замењена је причом о доброти и захвалности која траје и данас.

Савезници су учинили све да се српска војска опорави и наоружа поново, и она је васкрсла на Солунском фронту, у страшним борбама на Кајмакчалану, месту у облацима и месту још једног српског сећања. На том планинском врху су српски гробови, иначе посејани по целом свету, најусамљенији, ваљда зато јер су најближе небу и јер је то била Капија Слободе.

Две године, од 1916. до 1918, на врлетима и понорима Није планине, окренути северу и отаџбини, полако су нестајали српски пукови.

Коначно је стигло наређење, и од 15. септембра 1918. па до 1. новембра, две српске армије превалиле су под борбом 650 километара и ослободиле своју отаџбину. Водили су их они који су српско командовање прославили у целом свету, а победоносни низ од Кајмакчалана до Београда извели су беспримерно храбри и за историју непознати српски војници, на свом путу ка кући и слободи.

У том рату је Србија изгубила трећину становништва, а земља је претрпела ненадокнадива разарања.

Према предложеном решењу, у Републици Србији радно би се празновао и Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату – спомен на 21. октобар 1941. године и крваву јесен 1941. године када су немачке окупационе снаге извршиле масовни злочин над цивилима у Крагујевцу и широм Србије, и то 21. октобра (члан 3). Наиме, током народног устанка у

централној Србији против нацистичког окупатора 1941, у коме су учествовали и ројалисти и комунисти, укупно су од 1. августа до 5. децембра 1941. убијена 203 немачка војника. Истовремено је убијено 11.522 српских устаника и стрељано у одмазди 21.809 талаца у централној Србији, међу којима су, поред Срба, били и бројни Јевреји и Роми. Дакле укупно 33 хиљада грађана централне Србије убијено је за време устаничких борби 1941. године. У односу на број убијених окупаторских војника, убијено је 164 грађана централне Србије на једног немачког војника. Крвава јесен 1941. је један од најтрагичнијих тренутака у историји Србије и српског народа у последња два века. Јасно је да је главни страдалник у овим догађајима био српски народ, као и Јевреји и Роми Србије.

III. Финансијска средства потребна за спровођење овог закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

IV. Разлози за доношење овог закона по хитном поступку

Законом о државним и другим празницима у Републици Србији прописано је да су државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга дужни да, у складу са законом и прописима донесеним на основу закона, обезбеде непрекидно обављање делатности, односно услуга и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији ако би због прекида обављања делатности, односно услуга настале штетне последице за грађане и државу. Прописано је и то да привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга чија природа делатности, односно технологија процеса рада захтева непрекидан рад, могу да раде и у дане државних и верских празника који се празнују у Републици Србији.

Да би се државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања благовремено припремили, односно организовали своју делатност на начин који обезбеђује да не дође до прекида у обављању делатности и пружању услуга грађанима, и како би се спречило настајање штетних последица за грађане и државу, предлаже се да овај закон буде донет по хитном поступку.